

T.E.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 04.10/4521
1956

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım ürünlerinde üretici fiyatları ile tüketici fiyatları arasındaki yüksek farkın nedenlerinin araştırılması, üreticinin emeğinin karşılığını almasını ve tüketicinin tarımsal ürünlere uygun fiyatlarla ulaşmasını sağlayacak politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 01 EYLÜL 2026

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de çiftçi çoğu zaman ürününü maliyetinin çok az üzerinde veya maliyetinin altında satarken aynı ürün tüketiciye ulaşana kadar çok daha yüksek fiyatlara çıkabilmektedir.

Bu durum üreticinin kazancını artırmadığı gibi tüketicinin de yüksek gıda fiyatlarıyla karşılaşmasına neden olmaktadır.

Üreticiden çıkan ürünün tüketiciye ulaşmaya kadar geçtiği aşamalarda oluşan fiyat farklarının hangi maliyetlerden ve hangi aracılık yapısından kaynaklandığının şeffaf biçimde ortaya konulması gerekmektedir.

Üretici örgütlenmesinin zayıf olması, kooperatiflerin yeterince etkin olmaması, depolama ve soğuk zincir imkanlarının yetersizliği, pazarlama sorunları ve üreticinin ürününü hasat döneminde kısa sürede elinden çıkarmak zorunda kalması fiyat oluşumunda üreticinin aleyhine sonuçlar doğurabilmektedir.

Özellikle yaş meyve ve sebze gibi kısa sürede tüketilmesi gereken ürünlerde üreticinin pazarlık gücünün artırılması büyük önem taşımaktadır.

Üretici ve tüketici fiyatları arasındaki farkların ürün bazında ve dönemsel olarak araştırılması; aracı, komisyoncu, tüccar, hal, perakendeci ve diğer aktörlerin fiyat oluşumundaki paylarının ortaya çıkarılması; kooperatif ve üretici birliklerinin güçlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca depolama, soğuk hava tesisi, lisanslı depoculuk, doğrudan satış, sözleşmeli üretim ve kooperatifler aracılığıyla pazarlama modellerinin üretici gelirine etkisi incelenmelidir.

Üreticinin düşük fiyatla ürün satıp tüketicinin yüksek fiyat ödemesine yol açan yapısal sorunların tespit edilmesi ve adil, şeffaf ve sürdürülebilir bir tarımsal pazarlama sistemi oluşturulması amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

..... Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]